

Г.П. ЩУРЕВИЧ, канд. вет. наук, доцент, директор
Інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ

ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ КЕРІВНИКІВ І СПЕЦІАЛІСТІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ – 20 РОКІВ

*У лікарському мистецтві немає лікарів,
які закінчили свою науку.*

М.Я. Мудров

18 лютого 2013 р. виповнюється 20 років Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини (ІПНКСВМ). Цей заклад було відкрито на базі Білоцерківського державного аграрного університету – одного з найстаріших навчальних закладів України, який має давні традиції підготовки висококваліфікованих кадрів. Сучасна науково-виробнича база, високопрофесійний науково-педагогічний персонал, багатий

Проректор з підвищення
кваліфікації доцент
Г.П. Щуревич

досвід організації навчального процесу стали підґрунтям для прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про організацію післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини» від 18 лютого 1993 р. № 127 і створення ІПНКСВМ у складі Білоцерківського державного сільськогосподарського інституту. Директором інституту було призначено заслуженого працівника освіти України, доцента Івана Михайловича Бабака. З 2001 р. ІПНКСВМ очолює відмінник аграрної освіти України, доцент Григорій Панасович Щуревич.

Наказом Міністерства сільського господарства і продовольства України від 5 березня 1993 р. на ІПНКСВМ було покладено такі функції:

- підвищення кваліфікації й перепідготовка керівників і спеціалістів державної й відомчої ветмедицини, наукових працівників і викладачів вищих та середніх спеціальних навчальних закладів і факультетів;
- проведення й координація наукових досліджень з питань підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, що працюють у галузі ветмедицини;
- виконання досліджень з науково-методичних проблем ветеринарної медицини, участь у реалізації цільових комплексних програм розвитку ветмедицини;
- надання консультативної допомоги спеціалістам, керівникам підприємств, установ, організацій і громадянам;
- співробітництво на основі прямих зв'язків з аналогічними установами зарубіжних країн у питаннях післядипломного навчання лікарів ветмедицини, створення спеціальних центрів.

Післядипломне навчання спирається на головний принцип ринкових відносин – підготовку фахівців відповідно до вимог сучасного агропромислового виробництва й потреб ринку праці. За 20 років в ІПНКСВМ підвищили кваліфікацію, пройшли стажування понад 20 тис. спеціалістів ветмедицини України.

Сьогодні інститут має власний навчальний корпус, а його навчально-методичну роботу забезпечують чотири кафедри: ветеринарно-санітарної експертизи; інфекційних та інвазійних хвороб; незаразних хвороб; лабораторної діагностики інфекційних хвороб сільськогосподарських тварин та кафедри факультету ветеринарної медицини й університету залежно від напрямку спеціалізації лікарів ветмедицини.

Кафедра ветеринарно-санітарної експертизи. У 1993–2005 рр. кафедрою завідувала доктор ветеринарних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої школи України Вікторія Вікторівна Касянчук.

Нині кафедру очолює кандидат ветеринарних наук, доцент Надія Михайлівна Богатко. Вона є співвиконавцем держбюджетної теми: «Ветсанекспертиза, санітарна оцінка та переробка продуктів тваринного походження, впровадження розроблених нормативно-правових документів у виробництво з метою надання ефективної допомоги товаровиробникам в одержанні високоякісних продуктів за умов різних форм власності і складного екологічного становища в Україні». Брала участь у розробленні проекту Державних ветеринарно-санітарних правил для м'ясопереробних підприємств. Співвиконавець держбюджетних тем

Заняття веде завідувач кафедри
доцент Н.М. Богатко

з розроблення галузевих стандартів України та ДСТУ на методи аналізу молока, молочних продуктів і м'яса.

Вона є автором 60 наукових статей і розробником 28 деклараційних патентів України на винахід ефективних, експресних методів визначення якості й безпеки м'яса, молока, рослинної олії, риби, які дають змогу отримати якісні й кількісні показники. Є співавтором 2 підручників, 10 нормативних документів, 23 методичних рекомендацій.

На кафедрі розробляються мультимедійні програми й електронні варіанти для контрольного опитування слухачів ПНКСВМ з ветеринарно-санітарної експертизи продовольчої сировини та харчових продуктів.

Створено фонд нормативно-правової документації з якості та безпеки сировини й харчових продуктів та методів їх контролю (ДСТУ, ДСТУ ISO, ДСТУ IDF, ГОСТи, СОУ, РСТ УССР, постанови й директиви ЄС, державні ветеринарно-санітарні правила, різноманітні інструкції, листи й накази Держветфітослужби України).

Кафедра лабораторної діагностики інфекційних хвороб сільськогосподарських тварин. Організатор і завідувач кафедри – доктор ветеринарних наук, професор Василь Мусійович Івченко. Його педагогічна праця й наукові дослідження втілені в 6 довідниках, 22 методичних розробках, авторських свідоцтвах і понад 160 наукових працях. Під керівництвом В.М. Івченка захищено 8 кандидатських дисертацій. Він є членом двох спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій.

За плідну науково-педагогічну роботу В.М. Івченка нагороджено знаками «Відмінник сільського господарства», «Відмінник освіти», «Знак пошани», «За заслуги в розвитку ветеринарної медицини України». Він є академіком Академії наук Вищої школи України. За порадами й практичною допомогою в діагностиці інфекційних захворювань та з інших питань прикладної ветеринарної медицини до нього звертаються спеціалісти з багатьох регіонів і господарств України й завжди знаходять допомогу й підтримку.

Кафедра має три сучасно обладнані лабораторії – бактеріологічних, імунологічних методів дослідження та лабораторію з дослідження харчових продуктів. Наявність сучасного обладнання, нової апаратури, зокрема ІФА, для

Завідувач кафедри професор В.М. Івченко проводить заняття з лікарями-бактеріологами

діагностики інфекційних захворювань і виявлення вмісту залишкових концентрацій антибіотиків у харчових продуктах, люмінесцентних мікроскопів, віварію з дослідними тваринами дає змогу ефективно підвищувати кваліфікацію, вдосконалювати методи діагностики інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин і контролю якості харчових продуктів тваринного походження.

Наукові розробки колективу кафедри спрямовані на розроблення й упровадження у виробництво вдосконалених методів діагностики інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин. Співробітники постійно беруть участь у роботі міжнародних, республіканських і обласних семінарів, надають допомогу спеціалістам ветмедицини з питань діагностики інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин.

Кафедра незаразних хвороб тварин. У 1993 р. завідувачем кафедри було призначено доктора ветеринарних наук Віталія Йосиповича Іздепського, доцента кафедри хірургії ФВМ.

У 1999 р. кафедру очолив кандидат ветеринарних наук Михайло Васильович Рубленко, який разом з керівництвом навчального закладу сприяв подальшому становленню кафедри, поліпшуючи її матеріально-технічне забезпечення. У цей період для ведення занять активно залучали найдосвідченіших фахівців – вітчизняних і з далекого зарубіжжя (Франції, Англії, США), що, безумовно, поліпшило якість перепідготовки слухачів. Поряд з цим для забезпечення навчального процесу використовували мультимедійний комплекс і пацієнтів хірургічної клініки університету.

Після обрання М.В. Рубленка деканом ФВМ у 2003 р. на посаду завідувача кафедри незаразної патології було призначено доктора ветеринарних наук Миколу Григоровича Ільницького.

Викладачі кафедри в різний час стажувались у провідних ВНЗ США, Англії, Франції, Німеччини, Росії, а також передових господарствах України. Науковці кафедри надають практичну допомогу на високому професійному рівні, застосовуючи лапароскопічну техніку за абдомінальних хвороб, алопластичні й композитні матеріали та озонотерапію – під час лікування тварин з ранами.

Заняття з лікарями дільничних лікарень проводить завідувач кафедри професор М.Г. Ільницький

Кафедра інфекційних та інвазійних хвороб тварин.

Протягом 10 років на чолі кафедри стояв кандидат ветеринарних наук, доцент Микола Миколайович Паска, чуйна й порядна людина, якого поважали й любили студенти, слухачі Інституту післядипломного навчання, співробітники університету.

З 2003 р. кафедру очолював кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри епізоотології Дмитро Іванович Бондаренко, а з 2007 р. – професор Броніслав Миронович Ярчук, відомий учений-епізоотолог, автор понад 200 публікацій, у т. ч. 3 підручників, 11 посібників, 10 монографій, 5 інструкцій, 26 методичних вказівок і 145 наукових статей.

Для забезпечення ефективності навчального процесу, тісного зв'язку теоретичних питань з практичною діяльністю ІПНКСВМ використовує навчально-виробничі центри БНАУ – господарства Білоцерківського, Васильківського та Миронівського районів Київської області, переробні під-

Завідувач кафедри професор Б.М. Ярчук проводить заняття з лікарями-епізоотологами

приємства Білої Церкви та району, управління ветеринарної медицини в Білій Церкві та районі, державні лабораторії ветсанекспертизи на ринках міста й району.

Слухачі ІПНКСВМ працюють у навчальних кабінетах і аудиторіях, оснащених сучасним технічним обладнанням, до їх послуг комп'ютерні класи й лабораторії. Заняття в інституті ведуться не лише силами власного науково-педагогічного колективу – до післядипломного навчання спеціалістів залучають керівників і представників 12 наукових шкіл, які функціонують у БНАУ.

У різні роки в інституті працювали й нині працюють академіки НААНУ, професори В.М. Власенко, В.І. Левченко, В.В. Влізло, М.В. Рубленко; професори Ю.Г. Артеменко, І.С. Панько, І.Г. Харута, В.С. Хоменко, В.О. Бусол, В.В. Рухляда, П.В. Микитюк, В.В. Сахнюк, Л.Є. Корнієнко, С.В. Рубленко, А.Й. Краєвський, В.І. Козій, В.І. Головаха; доценти І.М. Бабак, Ш.М. Абдулаєв, Л.М. Богатко, Н.В. Авраменко, М.В. Вельбівець, С.А. Власенко, Л.П. Артеменко, І.В. Папченко, Л.М. Корнієнко, Р.В. Тирсін, В.П. Заярнюк, О.Т. Ляшенко, В.І. Джміль, С.І. Пономар, А.А. Антіпов, О.С. Погорілий, О.В. Чуб, І.В. Перцьовий та інші.

Нині всю роботу з підвищення кваліфікації фахівців підпорядковано основній меті – забезпеченню потреб агропромислового виробництва у високопрофесійних, конкурентоспроможних кадрах, здатних компетентно й відповідально

виконувати посадові функції, оперативно впроваджувати новітні технології, сприяти інноваційним процесам в Україні, поєднувати ветеринарну практику з перспективними соціальними потребами.

В основі планування навчального процесу в ІПНКСВМ – план-графік, згідно з яким щороку підвищують кваліфікацію понад 1,5 тис. спеціалістів АПК. Навчальний план узгоджується зі слухачами, враховуються будь-які проблемні питання, які непокоять виробників сьогодні.

Попередньо для кожного потоку слухачів спеціальні кафедри спільно із замовниками розробляють робочу програму й навчально-тематичний план, які обговорюють на кафедрах, методичній раді, остаточно погоджують із замовником, і їх затверджує ректор.

Викладачі кафедр і замовники докладно відпрацьовують усі форми навчання: академічні, інформаційні або комплексні лекції, лабораторно-практичні й клінічні заняття, комплексні практичні заняття на філіях кафедр, семінари, конференції, заліки, підготовку й захист випускної роботи, атестаційний іспит. Практикується цільове навчання фахівців з окремих спеціалізацій.

Постійно зростає кількість індивідуальних замовлень або невеликих груп спеціалістів, які прагнуть оволодіти найсучаснішими методами діагностики й лікування тварин.

З року в рік зростає кількість короткострокових навчань – цільових семінарів, тематичних, інформаційних і методичних курсів. Практикують проведення майстер-класів на районних і обласних семінарах, безпосередньо в господарствах.

У навчальний процес широко залучаються зарубіжні вчені. Так, за проектом ТЕМПУС-ТАСІС було проведено заняття міжнародної літньої школи з проблем модернізації й оновлення аграрно-економічної освіти в університеті, до яких залучили викладачів ВНЗ, які проходили післядипломне навчання.

Підвищення кваліфікації спеціалістів перебуває під постійним контролем Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держветфітослужби України. Перед слухачами періодично виступають Голова Держветфітослужби України, його заступники, начальники відділів, провідні вчені інших ВНЗ і науково-дослідних закладів нашої держави й різних країн світу.

За належну організацію роботи з підвищення кваліфікації ІПНКСВМ нагороджено почесними грамотами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держветфітослужби України. З різних областей України в інститут надходять численні листи-подяки від керівників і спеціалістів – колишніх слухачів.

Післядипломна освіта працівників ветмедицини, яку вони отримують в Інституті післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету, забезпечує фахівцям той рівень підготовки, який дає їм змогу ефективно працювати в конкурентних умовах ринкової економіки. ◊